

RAPPORT

Samrådsunderlag Väg 1526 gång- och cykelväg, Solbergavägen- Skolbacken, Torestorp

Marks kommun, Västra götaland län
2025-04-03

Trafikverket

Postadress: Trafikverket, 405 33, Göteborg

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

Konfidentialitetsnivå: 1 Ej känslig

Dokumenttitel: SAMRÅDSUNDERLAG - Väg 1526, gång- och cykelväg, Torestorp,
Solbergavägen-Skolbacken

Författare: Trafikverket

Dokumentdatum: 2025-04-03

Ärendenummer: ÄHS-2025-000119

Åtgärdsnummer: 22317

Uppdragsnummer: 181824

Version: 1.0

Kontaktperson: Stenholt Lina, IVrvv2

Foto: Trafikverket

Innehåll

Sammanfattning	1
1 Inledning	2
1.1 Bakgrund	2
1.2 Tidigare utredningar	2
1.3 Ändamål och projektmål	2
2 Avgränsningar	3
2.1 Utrednings- och influensområde	3
2.1.1 Miljöaspekter som inte hanteras vidare	4
2.2 Tid	4
3 Åtgärdens omfattning	5
3.1 Rivningsarbeten.....	5
4 Befintlig väganläggning	6
4.1 Målpunkter.....	7
4.2 Befintliga brunnar och ledningar	7
4.3 Geologiska och geotekniska förhållanden	7
4.4 Dagvattenhantering	8
4.5 Byggnadsverk.....	8
4.6 Kommunala planer	8
5 Miljöförutsättningar och projektets miljöeffekter.....	10
5.1 Naturmiljö	10
5.1.1 Förutsättningar	10
5.1.2 Skyddade miljöer och skyddade arter	12
5.1.3 Övriga naturvärden	17
5.1.4 Invasiva arter	18
5.2 Vattenmiljö.....	19
5.2.1 Förutsättningar	19
5.2.2 Bedömda miljöeffekter	19
5.3 Kulturmiljö.....	19
5.3.1 Förutsättningar	19
5.4 Upplevelsen av landskapet samt rekreation.....	22

5.4.1 Förutsättningar	22
5.4.2 Bedömda miljöeffekter	23
5.5 Markmiljö	23
5.5.1 Förutsättningar	23
5.5.2 Bedömda miljöeffekter	24
5.6 Buller	24
5.6.1 Förutsättningar	24
5.6.2 Bedömda miljöeffekter	25
6 Bedömning av åtgärdens miljöpåverkan	26
7 Åtgärder	27
8 Fortsatt arbete	28
8.1 Planläggning.....	28
8.2 Viktiga frågeställningar	28
9 Källor	29

Sammanfattning

Trafikverket i samarbete med Marks kommun avser att anlägga en cirka 810 m lång gång- och cykelväg i Torestorp mellan Solbergavägen och Skolbacken med målsättningen att skapa förbättrad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter. Byggstarten planeras till tidigast 2028 och arbetet väntas pågå i 6-8 månader. Detta samrådsunderlag är del av vägplan väg 1526, gång- och cykelväg, Solbergavägen-Skolbacken, Torestorp, Marks kommun och ligger till grund för länsstyrelsens beslut om projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Samrådsunderlaget syftar även till utgöra avgränsningssamråd inför Natura 2000-prövning enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken.

Väg 1526 är på den aktuella sträckan belägen i direkt anslutning till villatomter i tätorten, framför allt på vägens östra sida. Upplevelsen av landskapet längs vägstråket är varierad och upplevs som en blandning mellan bygata och landsväg. Väster om vägen ligger Natura 2000-området Sju strömmar. På sträckan från Åkullavägen och fram till cirka 20 meter efter korsningen med Öxabäcksvägen går Natura 2000-områdets gräns i direkt anslutning till vägen. Torestorpsån omfattas av strandskydd.

Den planerade gång- och cykelvägen berör inget riksintresse för kulturmiljövärden. Inte heller kommer anläggandet av GC-väg i direkt konflikt kulturhistoriskt värdefull bebyggelse eller några andra utpekade kulturvärden.

Inom utredningsområdet finns det flera detaljplaner.

Vid anläggandet av gång- och cykelvägen kommer identifierade föroreningar att i möjligaste mån undvikas för att minimera negativ påverkan på miljön.

Trafikverkets bedömning är att åtgärden *kan* antas medföra betydande miljöpåverkan. Bedömningen grundar sig i att projektet riskerar att påverka värden inom Natura 2000-området trots att planerad cykelväg bedöms göra ett begränsat intrång.

I det fortsatta arbetet med vägplanen kommer bland annat nedanstående frågeställningar att studeras:

- Klargöra placering och utformningen av gång- och cykelvägen
- Trånga partier och konsekvenser av olika lösningar utreds vidare
- Olika lösningars påverkan på Natura 2000
- Olika lösningars eventuella intrång i gällande detaljplaner

1 Inledning

Ett väg- eller järnvägsprojekt ska planeras enligt en särskild planläggningsprocess som styrs av lagar och som slutligen leder fram till en vägplan eller järnvägsplan.

I början av planläggningen tar vi fram ett underlag som beskriver hur projektet kan påverka miljön. Underlaget ligger till grund för Länsstyrelsens beslut om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Innan Länsstyrelsen prövar om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska enskilda som kan antas bli särskilt berörda få möjlighet att yttra sig.

Detta samrådsunderlag är framtaget för att även fungera som underlag för avgränsningssamråd inför Natura 2000-prövning enligt 7 kapitlet 28 a § miljöbalken.

Samråd är viktigt under hela planläggningen. Det innebär att Trafikverket utbyter information med och inhämtar synpunkter från bland annat andra myndigheter, organisationer, enskilda och allmänhet som berörs. Synpunkterna som kommer in under samråd sammanställs i en samrådsredogörelse.

1.1 Bakgrund

Väg 1526 genom Torestorp saknar idag en gång- och cykelväg vilket innebär att oskyddade trafikanter färdas i blandtrafik.

För att öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter har Trafikverket i samarbete med Marks kommun påbörjat arbetet med att ta fram en vägplan.

1.2 Tidigare utredningar

Här listas utredningar, studier och inventeringar som berör projektet:

- Åtgärdsvalsstudie för cykel nationellt vägnät (2015)
- Naturvärdesinventering (2021) Enviro Planning
- Natura 2000-inventering enligt Naturvärdesinventering NVI standard (2024) Naturcentrum AB

1.3 Ändamål och projektmål

Ändamålet med åtgärden är att öka trafiksäkerheten och tillgängligheten för oskyddade trafikanter längs väg 1526. Möjligheten för pendling med cykel bidrar även till en positiv miljö- och hälsoutveckling.

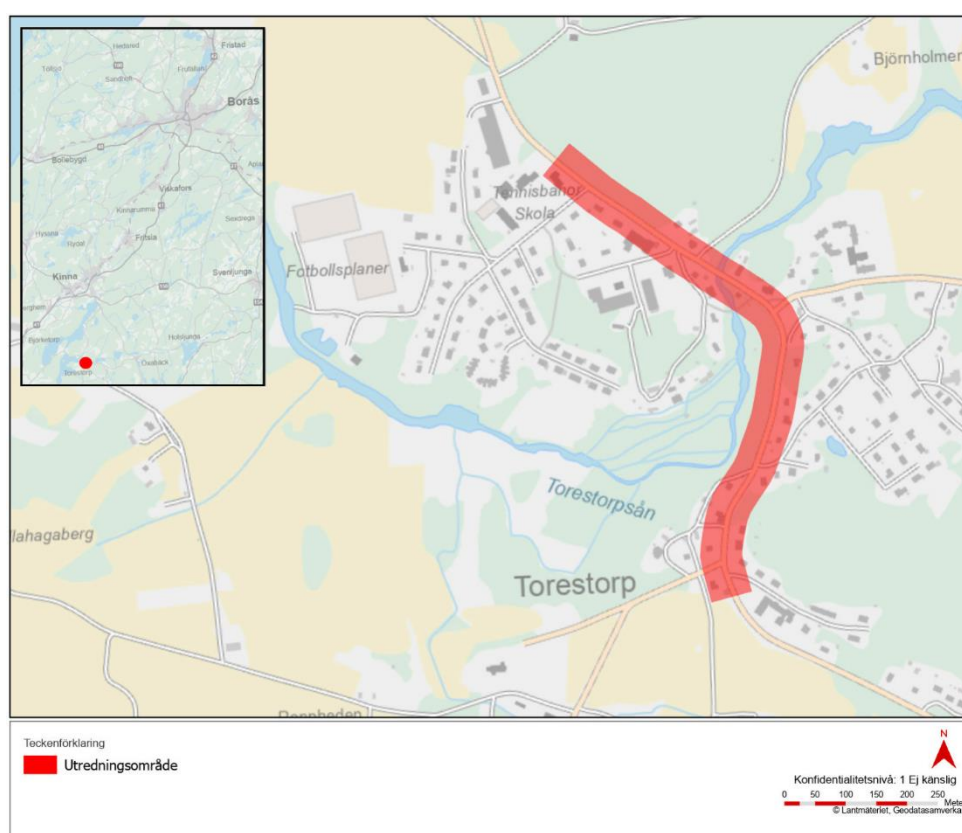
Projektmålet är att skapa en gång- och cykelväg som ökar säkerheten för oskyddade trafikanter utan att påverka kapaciteten och framkomligheten på vägen samt att skapa en säkrare väg till Torestorpsskolan och knyta an samhället till serviceinrättningar och butiker.

2 Avgränsningar

2.1 Utrednings- och influensområde

Utredningsområdet har valts för att täcka in alla tänkbara lokaliseringar och utformningar och begränsas i huvudsak till vägens direkta närområde och det utrymme som fysiskt kan komma att beröras av byggnationen. Området sträcker sig längs hela projektet och ca 20 meter ut i terrängen, se figur 1 nedan. Utredningsområdet ska inte tolkas som att hela ytan kommer att påverkas utan enbart som att gång- och cykelvägen inklusive ytor som behövs under byggtiden helt ska rymmas inom området.

Figur 1. Översiktskarta

Översiktskarta. Utredningsområdet markerat i rött.

Influensområdet motsvarar i huvudsak utredningsområdet. För vissa delar, som exempelvis påverkan på Natura 2000 eller kumulativa effekter, kan påverkan även uppstå utanför utredningsområdet. Även dessa effekter kommer att hanteras inom ramen för bedömningen.

2.1.1 Miljöaspekter som inte hanteras vidare

2.1.1.1 Luftkvalitet

Eftersom trafikflödena är begränsade och luftomblandning god finns ingen risk att miljö kvalitetsnormer för luft överskrids i dagsläget. Någon vidare beskrivning av luftkvaliteten kommer inte ske då projektet inte förändrar dessa förutsättningar.

2.1.1.2 Vibrationer

Vägrafik skapar sällan vibrationsproblem för närboende. Även om det finns en osäkerhet om väg 1526 behöver förskjutas bedöms påverkan på markvibrationer bli så marginell att den inte beskrivs vidare i bedömningen.

2.1.1.3 Grundvatten

Det finns ett vattenskyddsområde för en grundvattenförekomst omedelbart söder om korsningen Kungsätersvägen/Älvseredsvägen, villatomten närmast korsningen är undantagen från vattenskyddsområdet. Utredningsområdet sträcker sig inte in i vattenskyddsområdet och de planerade åtgärderna träffas därmed inte av föreskrifterna för vattenskyddsområdet. Det finns inga dricksvattentäkter inrapporterade till SGU:s brunnarsarkiv längs sträckan, däremot finns fyra fastigheter längs befintlig väg som har energibrunnar. Eftersom projektet inte omfattar några djupare schakter bedöms påverkan på grundvatten bli obefintlig. Aspekten kommer inte att beskrivas vidare i miljöbedömningen.

2.2 Tid

Projektets prognosår är 2045, det vill säga det år som i kommande miljöbedömning kommer att användas vid bedömning av miljökonsekvenser på lång sikt samt vid jämförelse mellan nollalternativ (där projektet inte genomförs) och utbyggt alternativ. Byggstart planeras till år 2028 och byggtiden förväntas bli 6-8 månader.

3 Åtgärdens omfattning

Åtgärden innebär byggnation av en gång- och cykelväg utmed väg 1526 i Torestorp, Marks kommun, mellan Solbergavägen och Skolbacken. Den aktuella sträckan är cirka 810 meter lång. Gång- och cykelvägen planeras bli ca 2,5 m bred, med en bärighet som medger att den kan snöröjas. Gång- och cykelvägen planeras ligga i direkt anslutning till befintlig väg och separeras med kantsten eller mittstöd. Det kan även bli aktuellt att separera väg 1526 och gång- och cykelväg med linjemålning på vissa sträckor.

Längs sträckan finns idag även en bro över Torestorpsån. Bron kommer bibehållas, någon breddning av bron är inte aktuell. Sträckan blir en anslutningsväg till Torestorpsskolan dit det idag inte finns någon bra och säker väg för oskyddade trafikanter.

Projektet ska se över busshållplatslägen längs sträckan samt vilka hållplatser som ska tillgänglighetsanpassas. I projektet ingår det att belysa gång- och cykelvägen.

3.1 Rivningsarbeten

Befintliga belysningsstolpar kan komma att rivas i samband med byggnation. Det kommer även bli aktuellt med viss rivning eller fräsning av asfalt, det kommer främst ske längs den befintliga vägens kanter, för att möjliggöra en korrekt anslutning mellan befintlig väg och ny gång- och cykelbana. Rivning eller fräsning av asfalt kan även bli aktuellt på bron över Torestorpsån.

4 Befintlig väganläggning

Älvseredsvägen/Öresjövägen går igenom samhället Torestorp. I söder fortsätter väg 1526 till Älvsered och i norr ansluter väg 1526 till väg 156. Väg 1526 är av typen övrig länsväg och klassas som huvudled, väg 1526 är huvudstråket inom tätorten Torestorp. Större delen av sträckan har en hastighetsbegränsning på 40 km/h och bärighet BK1.

Aktuell sträcka av väg 1526 är en tvåfältsväg med en bredd på cirka 6,5 m. Inom utredningsområdet ansluts cirka 18 vägar (inklusive husinfarter). Trafikflödet uppgår till cirka 1 194 fordon per årsmedeldygn varav cirka 26 procent tunga fordon (2023). Sträckan har kommunal belysning. Vägbelysningen står på västra sidan om Älvseredsvägen och norra sidan om Öresjövägen.

Väg 1526 är normalklassad.

Sträckan trafikeras av kollektivtrafik. Det finns tre busshållplatser utmed sträckan:

- Torestorp skola läge A och B
- Svans affär läge A och B
- Öxabäcksvägen läge A och B

Under åren 2003-2024 inträffade 7 olyckor på sträckan enligt STRADA, Trafikverkets olycksdatabas. Vid två tillfällen var cyklister inblandade. De flesta olyckorna klassades som lindriga.

I vägens närområde finns flertalet bostadsfastigheter. Några fastigheter har trädgårdar ända ut till befintligt vägområde där stödmurar, staket eller insynsskydd med hjälp av vegetation avgränsar fastigheten mot vägen.

Foton tagna i området presenteras i figur 2.

Figur 2. Foton i området.

Vägbro över Torestorpsån.

Vägen sedd norrut vid Svans affär.

Väg 1526 sedd mot sydost strax söder om korsningen med Skolbacken.

Korsningen Älvseredsvägen-Kungsätervägen i söder, med Lärjungagården i fonden.

4.1 Målpunkter

Torestorpskolan med idrottsplats i norra delen av sträckan, på vägens västra sida, anses vara gång- och cykelvägens viktigaste målpunkt.

Korsningen mellan väg 1526 och Öxabäcksvägen uppfattas som den centrala noden i orten där affären också tidigare legat. Idag finns ingen serviceverksamhet invid korsningen. Rastplatsen och kiosken och den gamla bron uppfattas dock som något av en gemensamhetsyta. På andra sidan bron över Torestorpsån finns visst utbud av service och försäljning. Väster om väg 1526 ligger också ett område med verksamheter och därmed arbetsplatser.

Strax öster om korsningen vid Öxabäcksvägen ligger servicehuset Kullabyn och några hundra meter längre österut ligger Torestorps bygdegård. En gång- och cykelbana, på norra sidan av vägen, går ända fram till bygdegården.

I söder ligger Torestorps kyrka och kyrkogård och i närheten av korsningen med Åkullavägen, på östra sidan av väg 1526, ligger Lärjungagården med kursverksamhet och konferensmöjligheter.

Naturområdet Sjuströmmar är en målpunkt för rekreation.

4.2 Befintliga brunnar och ledningar

Det finns inga dricksvattentäkter inrapporterade till SGU:s brunnarsarkiv längs sträckan, däremot finns fyra fastigheter längs befintlig väg som har energibrunnar.

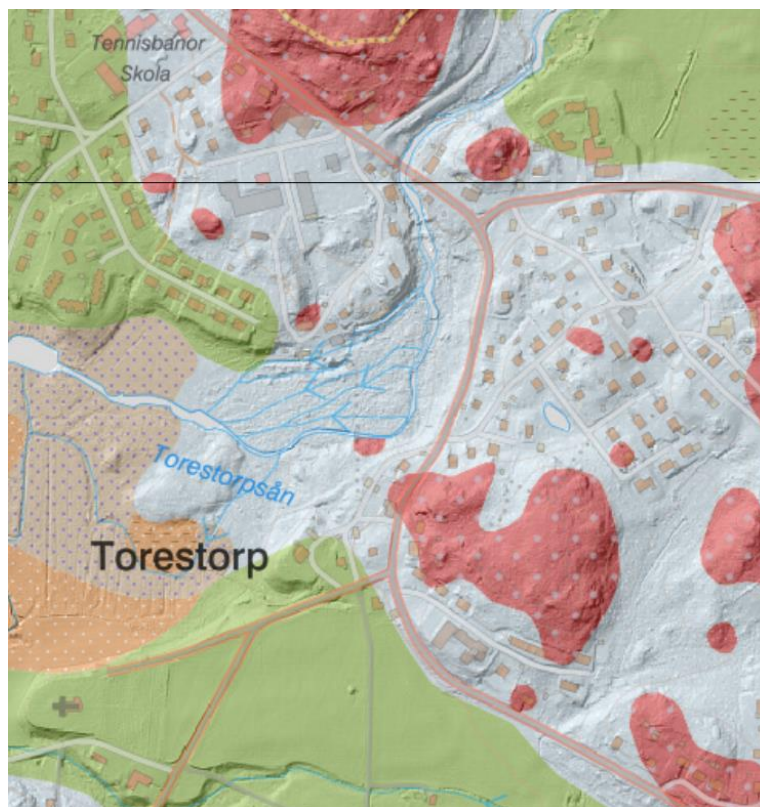
Inom utredningsområdet förekommer ledningar, som till exempel ledningar för vatten och avlopp, el, belysning, tele och opto. Ledningsägare som identifierats inom utredningsområdet är Marks kommun, Torestorps fiber, Vattenfall, Skanova och Mark kraftvärme AB.

4.3 Geologiska och geotekniska förhållanden

Enligt SGU:s jordartskarta utgörs jordlagen längs den aktuella sträckan främst av sandig morän (ljusblå färg på kartan), se figur 3. I början och slutet av sträckningen förekommer ett tunt lager morän på berg, vilket är markerat med rött område med blå prickar. Sannolikt är

djupet till berg mindre än 0,5 m inom rödmarkerade områden. Intill bergspartierna är jorrdjupen generellt små, mindre än 1 m, medan jorrdjupen uppskattas till 3-5 m på längre avstånd från bergspartierna. Förekommande jordlager är inte särskilt sättning-skänsliga och eventuella sättningar bildas snabbt och kan därmed hanteras under byggtiden.

Figur 3. Jordartskarta.

SGU:s jordartskarta och bakgrundskarta med höjdsuggning. Källa: Lantmäteriet

4.4 Dagvattenhantering

Vägen avvattnas via öppna diken och slänter.

4.5 Byggnadsverk

Längs sträckan finns en 7,0 m bred valvbro med fri öppning på 10,0 meter över Torestorpsån. Bron har konstruktionsnummer 15-569-1. Bron är byggd 1925 och 2008 har valvet förstärkts med en betongplatta, en så kallad bakgjutning. Ritning på befintliga förhållanden och förstärkning finns i BaTMan. På bronns östra sida finns en gångbana med en bredd på 1,25 m.

4.6 Kommunala planer

Marks kommun har en gällande fördjupad översiktsplan för Torestorp som antogs av kommunfullmäktige 1991. Översiktsplanens syfte är att möjliggöra bebyggelseutveckling. En del av det, som beskrivs i översiktsplanen, är att reducera trafikrisker för gång- och cykeltrafikanter.

I enlighet med väglagen (1971:948) får en väg inte byggas om det strider mot detaljplanens bestämmelser. Om syftet med detaljplanen inte motverkas får dock mindre avvikelser göras. Inom utredningsområdet finns det flera detaljplaner.

För det fall en detaljplan påverkas av vägplanen och det ej anses vara en mindre avvikelse krävs det att kommunen gör en ändring av detaljplanen. Beroende på vart gång- och cykelbanan placeras kan någon eller flera av nedan detaljplaner påverkas.

- Byggnadsplan över Svansjö 1:19.
- Byggnadsplan för del av Torestorp.
- Ändring och utvidgning av byggnadsplanen för del av Torestorp.
- Detaljplan för anslutn. Smedlebacken-Öxabäcksvägen.
- Detaljplan för servicehus vid Öxabäcksvägen
- Avstyckningsplan 15-STY-774

5 Miljöförutsättningar och projektets miljöeffekter

I det här avsnittet beskrivs miljöförutsättningarna i utrednings- och influensområdet samt hur projektet kan komma att påverka dessa, det vill säga vilka miljöeffekter som kan uppstå till följd av projektet.

Med miljöeffekter menas direkta eller indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt på miljön eller människors hälsa.

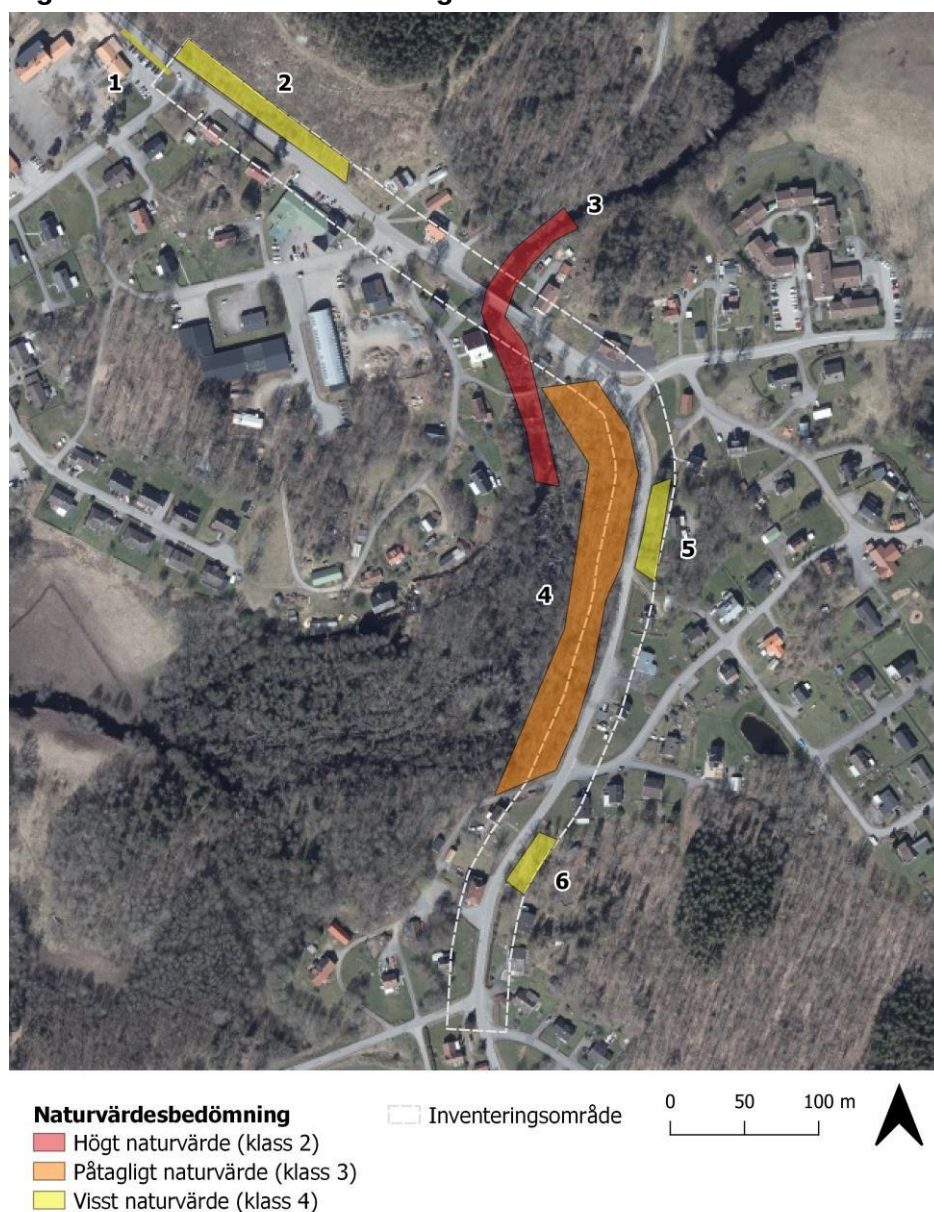
5.1 Naturmiljö

5.1.1 Förutsättningar

Genom samhället rinner Torestorpsån som är utpekad som värdefullt vatten. På sträckan nedströms bron delas ån upp i flera fåror – ”Sju strömmar” och här finns höga naturvärden. Väster om väg 1526 ligger Natura 2000-området med samma namn. På sträckan från Åkullavägen och fram till cirka 20 m efter korsningen med Öxabäcksvägen går Natura 2000-områdets gräns i direkt anslutning till vägen. Vid tidigt samråd med Länsstyrelsen har det framkommit att det finns en pågående process för att bilda naturreservat i Sju strömmar.

En naturvärdesinventering enligt SIS-standard SS 199000:2014 genomfördes inom utredningsområdet under 2021. Inventeringen identifierade sex naturvärdesobjekt, varav ett i naturvärdesklass 2 (vattendraget), ett i naturvärdesklass 3 (del av Natura 2000-området) och tre i naturvärdesklass 4 (östra/norra sidan av vägen samt en björkallé vid skolan), se N4.

Figur 4. Naturvärdesbedömning.

Naturvärdesklassning av samtliga naturvärdesobjekt inom eller på gränsen till inventeringsområdet hämtad från naturvärdesinventeringen 2021. Vitt streckat område är gränsen för inventeringsområdet. (Enviroplanning, 2021).

5.1.1.1 Bedömda miljöeffekter

Utifrån nu kända förutsättningar bedöms naturvärdesobjekt 1 inte påverkas. Naturvärdesobjekten 2, 5 och 6 kan komma att påverkas om GC-vägen förläggs på östra sidan av befintlig väg eller om nuvarande väg förskjuts åt öster. Då dessa områden bedömts som visst naturvärde, bedöms effekten ur naturmiljösynpunkt bli liten.

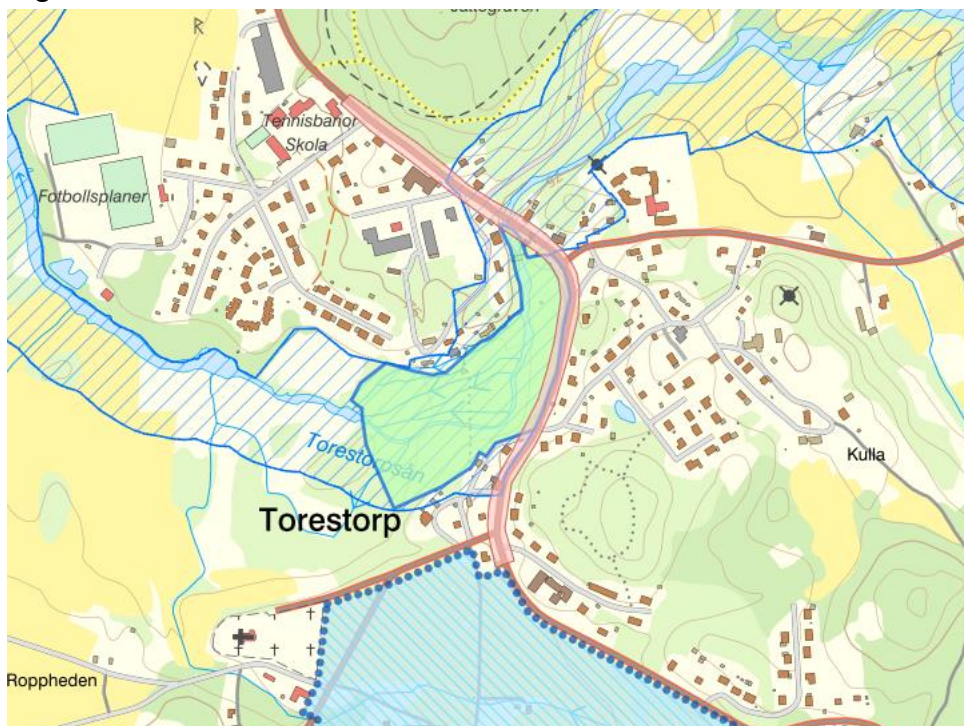
Inga effekter på naturmiljön i Torestorpsån, naturvärdesobjekt 3, bedöms uppkomma av projektet.

Naturvärdesobjekt 4 som är beläget på den befintliga vägens västra sida inom Natura 2000-området Sju strömmar kommer att påverkas om GC-vägen anläggs på den västra sidan om befintlig väg. Bedömda effekter inom Natura 2000-området beskrivs vidare under avsnittet 5.1.2.1. Utöver effekter på Natura 2000-området bedöms effekterna på naturmiljön bli liten.

5.1.2 Skyddade miljöer och skyddade arter

Utredningsområdet berör strandskyddat område längs Torestorpsån samt Natura 2000-området Sju strömmar, se figur 5. I figuren syns också vattenskyddsområdet som är beläget söder om utredningsområdet.

Figur 5. Informationskarta

I figuren visas strandskydd: blå skrafferat område med heldragen gräns, Natura 2000: grönt med heldragen gräns och vattenskyddsområde: blå bakgrund, skafferad samt prickad gräns. (Källa: Länsstyrelsens informationskarta)

5.1.2.1 Natura 2000

5.1.2.1.1 Förutsättningar

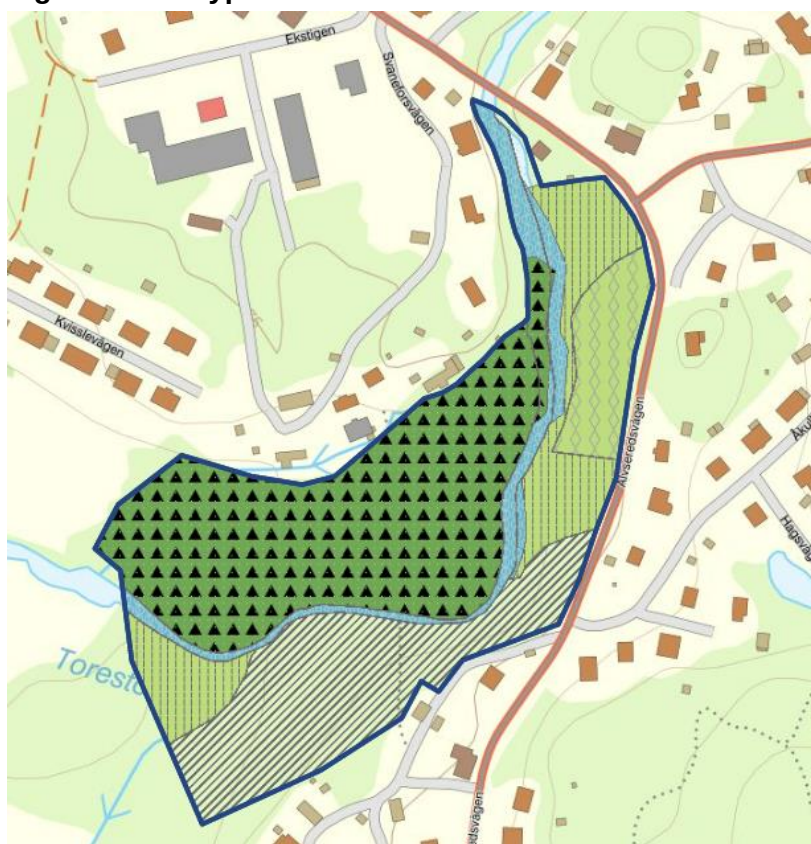
Natura 2000-området SE0530119 Sju strömmar är utpekat enligt art- och habitatdirektivet. Området är utpekat för naturtyperna 3260 Mindre vattendrag, 9080 Lövsumpskog, 9160 Näringsrik ekskog samt 91E0 Svåmlövskog (tidvis översvämmad lövskog), se figur 6. Bevarandeplanen, som är daterad 2005-08-15 och inte fullständig i beskrivningen av bevarandemål, tar endast upp naturtyperna 3260 Mindre vattendrag och 91E0 Svåmlövskog.

Det främsta syftet enligt bevarandeplanen är att bevara ett större sammanhängande område med svämlövskog samt ett vattendrag med akvatiska mossor. 91E0 Svämlövskog är en prioriterad naturtyp.

I kartverket Skyddad natur framgår att området är karterat i fält 2020. Ytor som kan komma att beröras av projektet har vid karteringen 2020 tilldelats följande naturtyper och statusbedömningar:

- 9160 Näringsrik ekskog, icke fullgod Natura 2000-naturtyp
- 9080 Lövsumpskog, icke fullgod Natura 2000-naturtyp
- Icke Natura-naturtyp

Figur 6. Naturtyper

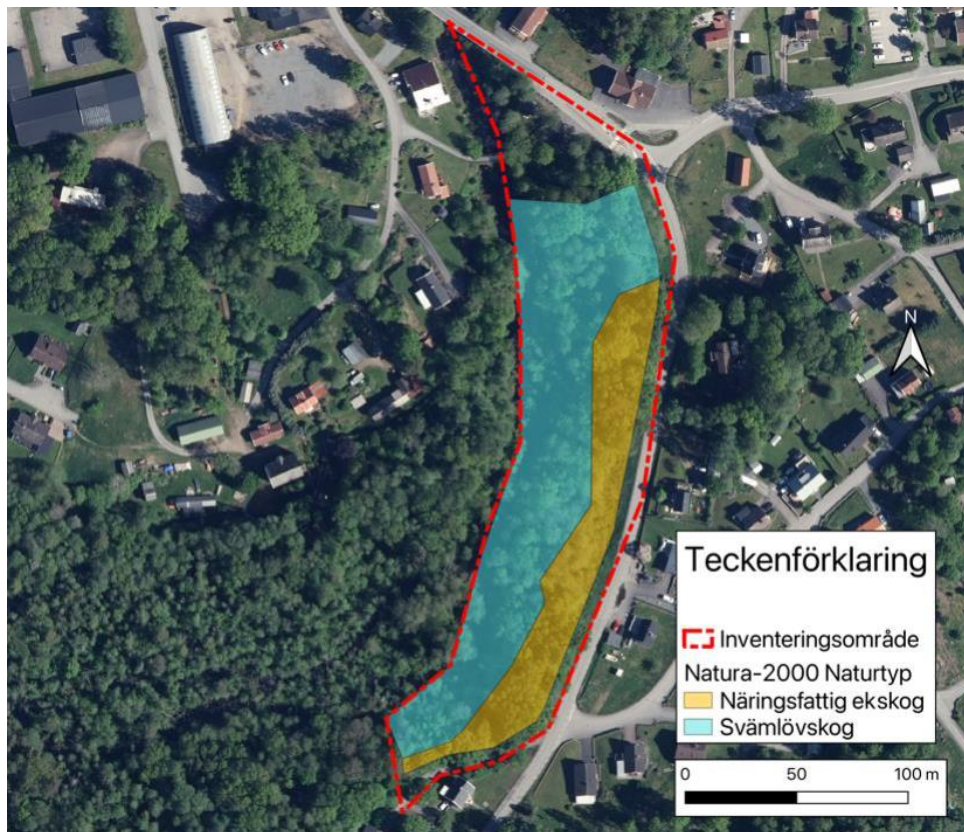

Naturtyper markerat enligt följande Lövsumpskog: vertikalt skrafferat, näringsrik ekskog: romber, icke Natura naturtyp: diagonalt skrafferat, taiga: trianglar, mindre vattendrag: blått med vita prickar. Källa: Karta från kartverket Skyddad natur, Naturvårdsverket

I naturvärdesinventeringen från 2021 har ytan inom Natura 2000-området som ingår i projektets utredningsområde bedömts ha naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde. Ytan beskrivs som ett lövskogsområde med ett trädskikt av ek, klibbal, ask (EN), asp, lönn och björk. Det är en tämligen utvecklad trädslagsblandning och en måttligt utvecklad olikåldrighet med sly av ask och lönn. Buskskiktet har god förekomst av hassel. Markfloran består av blåbär, starr, fryle, liljekonvalj och kaprifol. Noterade epifyter är hätt mossor och fällmossa. Biotopvärdet är påtagligt med flertalet värdeelement som lågor, berg i dagen och hålträd. Skogskanten börjar ca 3–4 meter från väggkant och vägområdet är en kraftigt sluttande bankslänt.

Under juli 2024 har en fördjupad inventering avseende Natura 2000 gjorts inom del av Natura 2000-området av Naturcentrum AB. I inventeringen har det ingått att avgränsa olika naturtyper i fält, eftersöka typiska arter för de olika naturtyperna samt bedöma de olika delområdenas känslighet för kantzons effekter. Indelningen av naturtyper från inventeringen 2024 framgår av figur 7. Området öster om ån utgörs enligt inventeringen av de två naturtyperna 9190 näringsfattig ekskog respektive 91E0 svämlövskog.

Figur 7. Naturtyper

Indelning av naturtyper vid inventeringen 2024. Gul markering avser naturtypen 9190 Näringsfattig ekskog. Blå markering avser naturtypen 91E0 Svämlövskog. (Naturcentrum, 2024)

Område med 9190 Näringsfattig ekskog.

I området som utgörs av näringsfattig ekskog förekommer flera grova ekar som närmar sig kategorin särskilt skyddsvärda träd. Det är troligt att de grova ekarna skulle gynnas av mer solinstrålning. Det är bitvis gles fältskikt förutom örter som liljekonvalj, ekorrhår, och skogs-stjärna. I delar med surare jordmån växer det rikliga mängder blåbär och på ung rönne, hägg och asp klättrar vildkaprifol. På ask och ek växer typiska mossor och lavar och på någon enstaka sten påträffas fällmossa. I detta delområde noterades inga skuggkrävande arter. Flera av ekarna är grova och spärrgreniga och vittnar om att området tidigare varit mer öppet.

Område med 91E0 Svämlövskog.

I nordöst består trädskiktet av äldre klubbalar, ask, asp och ek. Buskskiktet utgörs av röda vinbär, krusbär, brakved och olvon. Fältskiktet är bitvis mossrikt med vätar och det finns

rikliga mängder död ved. I övrigt är det glest på grund av mycket berg i dagen, ett tätt lövverk och periodvisa översvämningar men det finns ett inslag av växter som rödblåra och humleblomster. Flera av klibbalarna står på sockel och området är mer eller mindre starkt kuperat.

Resten av objektet är luftigt i och med att det österut går en iordninggjord stig och att det västerut öppnar upp sig mot Sju strömmar. Trädsiktet består likt i den norra delen till stor del av ask och asp, men här finns även lönn och ett buskskikt av hassel. Här finns både levande och död ask med typiska arter av lavar och mossor som gynnas av hög och jämn luftfuktighet samt av den ljusöppna miljön. På flera håll i objektet växer skuggsprötmossa och västlig hakmossa.

Svämlövskog är en prioriterad naturtyp vilket innebär att särskild hänsyn ska tas till naturtypen vid bevarande och att åtgärder ska vidtas för att förhindra att bevarandestatusen för naturtypen försämras.

5.1.2.1.2 Bedömda miljöeffekter

Inom området med 9190 Näringsfattig ekskog bedöms det bli en viss påverkan på Natura 2000-området genom att mindre träd och buskar närmast vägen kan behöva tas ned, men med tanke på att ekarna i området kan gynnas av mer solinstrålning kan effekten vara positiv för ekskogen och därmed bevara och förstärka naturvärden i Natura 2000-området. Inga ledningar kommer att flyttas västerut.

För området med 91E0 Svämlövskog är bedömningen att det inte är möjligt med fysiskt intrång i naturtypen utan att riskera påverkan på naturtypens bevarandestatus.

Oavsett hur vägen utformas bedöms att det finns risk att åtgärden på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området om man lägger GC-vägen på västra sidan om befintlig väg.

5.1.2.2 Strandskydd

Delar av utredningsområdet omfattas av strandskydd, se figur 5. Inom strandskyddsområdet är det endast där strandskyddsområdet sammanfaller med Natura 2000-området som de föreslagna åtgärderna bedöms kunna påverka växt- och djurliv.

5.1.2.3 Biotopskydd

5.1.2.3.1 Förutsättningar

I naturvärdesinventeringen 2021 noterades en björkallé i anslutning till utredningsområdet. Allén består av nio vårtbjörkar mellan vägen och parkeringen vid Torestorpskolan och är markerad med grönt streck i figur 8.

5.1.2.3.2 Bedömda miljöeffekter

Med nuvarande förslag bedöms inte allén påverkas. Om det längre fram i samrådsprocessen visar sig att allén ändå kommer att påverkas är bedömningen att naturvärdena går att ersätta genom kompensationsplantering.

Figur 8. Biotopskydd

Biotopskyddad allé vid skolan markerad i grönt. Figuren hämtad ur naturvärdesinventeringen från 2021 (Enviroplanning, 2021).

5.1.2.4 Skyddade arter

5.1.2.4.1 Förutsättningar

I naturvärdesinventeringen från 2021 finns redovisat att det finns fynd av fladdermöss inom 100 meter från inventeringsområdet. Vid kontroll i artportalen 18 september 2024 konstaterades att samtliga fynd är från 22 juli 2013. Bland annat finns notering om ett större antal av den rödlistade arten nordfladdermus (NT). Alla arter fladdermöss är skyddade enligt 4 a § artskyddsförordningen, vilket innebär att även deras viloplats och födosökslokaler är skyddade.

Under 2025 planeras en fågelinventering inom Natura 2000-området.

5.1.2.4.2 Bedömda miljöeffekter

Nuvarande belysning kan komma att ersättas med nya armaturer. Ny belysning som ersättning för nuvarande belysning bedöms inte påverka eventuella fladdermöss i området. Fladdermöss kommer inte påverkas av projektet så länge inte hålträd lämpliga som livsmiljö tas ned.

När resultat från fågelinventeringen finns att tillgå kan eventuella skyddsåtgärder för fåglar föreslås utifrån vilka arter som berörs.

5.1.3 Övriga naturvärden

5.1.3.1 Förutsättningar

Inom och på gränsen till inventeringsområdet identifierades två skyddsvärda träd; en vårtbjörk och en skogsek, se figur 9. Båda har bedömts som särskilt skyddsvärda då de har en stamdiameter på >40 cm och klassats som grovt hålträd.

5.1.3.2 Bedömda miljöeffekter

Endast det hålträd som identifierats centralt i utredningsområdet skulle kunna påverkas av projektet och då endast om gång- och cykelvägen förläggs på den västra/södra sidan.

Figur 9. Skyddsvärda träd och invasiva arter

Skyddsvärda arter, skyddsvärda träd samt invasiva arter. Figuren hämtad från naturvärdesinventeringen från 2021.

5.1.4 Invasiva arter

5.1.4.1 Förutsättningar

Invasiva arter som har identifierats inom utredningsområdet är parkslide, blomsterlupin och kanadensiskt gullris, se figur 9. Av figuren framgår att både parkslide och kanadensiskt

gullris har hittats på ett antal lokaler på båda sidor av befintlig väg. Blomsterlupin har endast hittats på ena sidan vägen.

5.1.4.2 Bedömda miljöeffekter

Vid schaktning finns alltid en viss risk för spridning av invasiva arter. Massor som innehåller invasiva arter kommer hanteras separat från övriga massor.

5.2 Vattenmiljö

5.2.1 Förutsättningar

Vattendraget som har höga naturvärden och utgör en utpekad Natura-naturtyp inom Natura 2000-området, kommer att passeras via bron som inte åtgärdas som en del av projektet. De höga naturvärdena i vattenmiljön kommer därför inte att beröras och beskrivs inte ytterligare här.

Utöver vad som beskrivits angående Natura 2000-området kan tilläggas att Torestorpsån på sträckan från Sandsjön till Tolken omfattas av miljökvalitetsnormer för vatten. Ekologisk status är bedömd till otillfredsställande på grund av att biologiska kvalitetsfaktorn fisk är otillfredsställande. Dessutom är den hydromorfologiska kvalitetsfaktorn konnektivitet i vattendrag bedömd som dålig på grund av att konnektiviteten i uppströms och nedströms riktning är dålig.

5.2.2 Bedömda miljöeffekter

Då inga gjutningsarbeten ska göras på bron över ån bedöms påverkan på vattendraget bli liten. Vattendraget bedöms inte heller påverkas på ett sådant sätt att någon kvalitetsfaktor för ekologisk eller kemisk status skulle riskera att försämrats.

5.2.2.1 Vattenskyddsområde

Strax söder om utredningsområdet finns ett vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter för grundvattentäkt, se figur 5. Området bedöms inte påverkas av projektet.

5.3 Kulturmiljö

5.3.1 Förutsättningar

Fornlämningsbilden kring Torestorp visar på spår av och aktiviteter från stenålder och framåt, se figur 10. Längs Torestorpsåns mynning mot sjön Tolken finns ett flertal boplatser registrerade, varav fyndmaterialet indikerar ett nyttjande under stenålder. I åkermarken mellan Torestorp och sjön i väster finns talrika lösfynd av främst flinta. Funna redskap, såsom yxor och dolkar, visar på vistelse i området under neolitisk tid. På impediment i åkerlandskapet finns flera platser där älvkvarnsförekomst registrerats. Nordväst om samhället finns även ett gravfält från järnåldern och i omkringliggande skogsmarker har ett flertal områden med röjningsrösen registrerats, varav merparten av dessa bedömts som

övrig kulturhistorisk lämning. På en höjd strax norr om samhället finns en hällkista benämnd Jättegraven, som härrör från slutfasen av yngre stenåldern.

Figur 10. Fornlämningar

Registrerade fornlämningar och kulturvärden i området kring Torestorp. Källa: Länsstyrelsens informationskarta

Torestorp finns belagt sedan medeltiden och är omnämnd i skriftliga källor från 1400-talet, benämnd Thoristhorp. Den medeltida kyrkan brann ner 1784 och nuvarande stenkyrka uppfördes 1785-86 på samma plats som den gamla. Den äldre bebyggelsen som kantar GC-vägens sträckning härrör huvudsakligen från 1900-talets första hälft. I figur 11 presenteras exempel på äldre bebyggelse i anslutning till befintlig väg.

Figur 11. Äldre bebyggelse i anslutning till befintlig väg

Exempel på den äldre bebyggelsen i anslutning till befintlig väg. Byggnaden till vänster kallades tidigare Svans affär.

Inne i Torestorp finns en välbevarad stenvalvsbro över Torestorpsån, som minner om läget för den äldre landsvägens sträckning, som gått genom samhället, se figur 12.

Figur 12. Stenbro

Stenbro med två uppbyggda valv, belägen strax väster om aktuell sträckning för planerad GC-väg. Valvbron är fornlämning (Torestorp 30:1/ L1964:7031) och ligger som en rest från den tidigare landsvägen genom samhället.

Få lämningar ligger i den planerade GC-vägens närhet. I södra delen av sträckan finns två fyndplatser (definierade som Övrig kulturhistorisk lämning (ÖKL)) registrerade 20 respektive 50 m väster om vägen. I mellersta delen passerar vägen en stenvalvsbro, belägen ca 30 m väster om vägen och i den norra delen, ca 30 meter öster om vägen, finns ett område med röjningsrösen (möjlig fornlämning).

5.3.1.1 Bedömda miljöeffekter

Den planerade gång- och cykelvägen berör inget riksintresse för kulturmiljövärden. Inte heller kommer anläggandet av GC-väg i direkt konflikt kulturhistoriskt värdefull bebyggelse eller några andra utpekade kulturvärden. Vägens närhet till befintlig bebyggelse kommer på enstaka punkter dock att bli märkbar. Den visuella påverkan på miljöns kulturvärden förväntas bli begränsad då gång- och cykelvägen anläggs i direkt anslutning till befintlig väg och inga registrerade värden finns i anslutning till denna. Påverkan på intilliggande fornlämningar är liten/marginell och inga krav föreligger på genomförandet av arkeologisk utredning. Sannolikheten för nyfynd bedöms som låg mot bakgrund av känd fornlämningsbild, topografiska förutsättningar samt på grund av idag omkringliggande slänter, utfyllnader och hårdgjorda ytor längs väg.

Sammantaget bedöms projektets påverkan på kulturvärden som liten.

5.4 Upplevelsen av landskapet samt rekreation

5.4.1 Förutsättningar

Upplevelsen av landskapet innefattar både visuella rumsliga samband och strukturer och det som uppfattas av andra sinnen. Upplevelse av landskapet är av betydelse för människors hälsa och välbefinnande och nedan beskrivs denna aspekt tillsammans med rekreation.

Rekreationsvärden i anslutning till väg 1526:

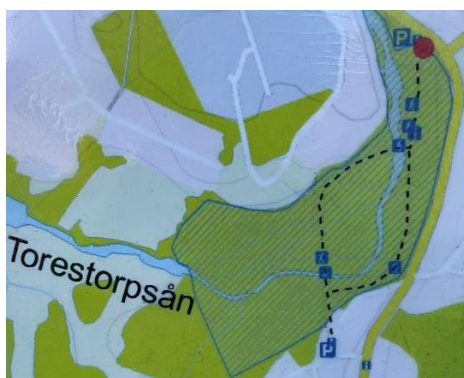
- Området Sju strömmar har en vandrings slinga. Detta är även ett föreslaget utflyktsmål i Marks kommun. Parkeringar och rastplats finns i anslutning till området.
- I norra delen av samhället, på östra sidan av vägen, finns en skogsslinga för löpning och promenad.
- En del av vägsnittet är skyltad som Sverigeleden för cykel.

Rekreation i området presenteras i figur 13.

Figur 13. Rekreation

Den gamla bron över Sju strömmar sedd österut.

Information vid rastplatsen som visar promenadslingan i området Sju strömmar.

Sverigeleden för cykel går delvis genom samhället.

Rastplats med kioskbyggnad i närheten av Sjuströmmar och korsningen med Öxabäcksvägen.

Upplevelsen av landskapet längs vägstråket är varierad och upplevs som en blandning mellan bygata och landsväg. Privata villor ligger strax intill vägen och några trädgårdar avlutas med karaktärsfulla stödmurar längs vägkanten. Vissa byggnader minner om svunna tider då de tidigare varit affärslokaler med entréer mot vägen. Naturområdet Sju strömmar med högvuxna träd ramar in vägrummet på västra sidan på den södra delen av sträckan. I norra delen ligger bebyggelsen i stället på västra sidan. Några större träd ger vägrummet en särskild karaktär.

En del av området ligger precis i kanten av RI Friluftsliv FO 50 Öresjöarna med Hyltenäs kulle samt sjön Tolken.

5.4.2 Bedömda miljöeffekter

Den planerade gång- och cykelvägen kan komma att påverka närmiljön kring vägen. Det vill säga träd, stödmurar och vegetation som har betydelse för ortens karaktär. En gång- och cykelbana kan också stärka tätortskaraktären positivt och därmed göra biltrafikanterna mer uppmärksamma på oskyddade trafikanter som får en mer rekreativ promenad eller cykeltur. Tillgängligheten till Sju strömmar kan komma att förbättras.

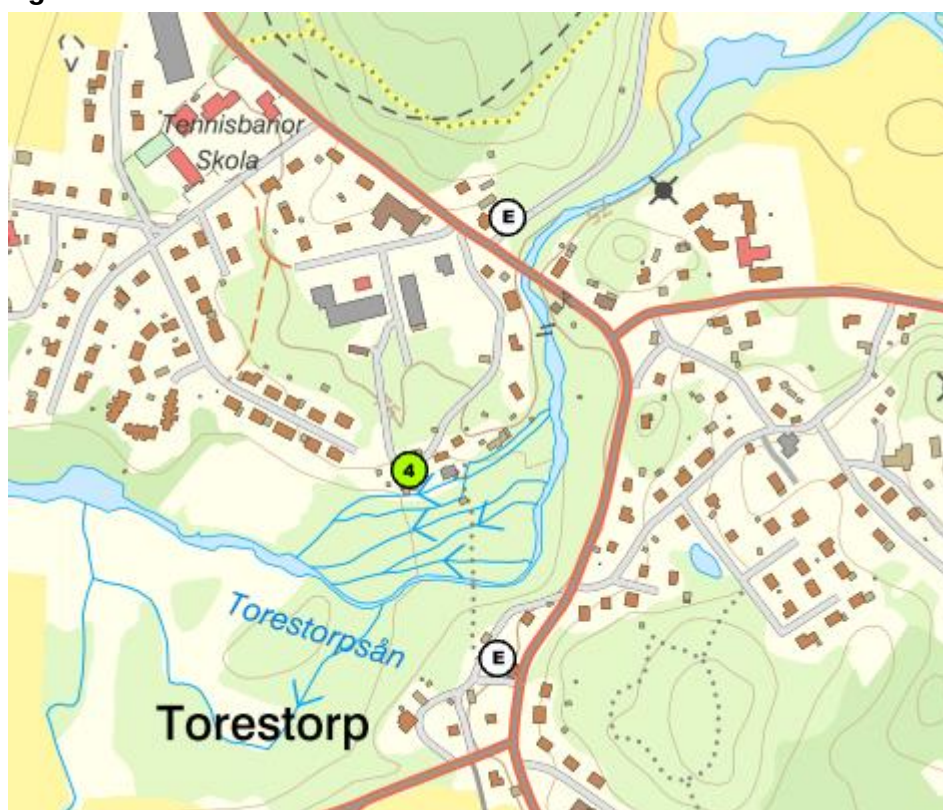
Planerade åtgärder bedöms inte påverka riksintresset för friluftsliv.

5.5 Markmiljö

5.5.1 Förutsättningar

Det finns två kända potentiellt förorenade områden inom utredningsområdet enligt EBH-databasen. Båda avser drivmedelshantering och saknar riskklassning. I figur 14 presenteras potentiellt förorenade områden.

Figur 14. Potentiellt förorenade områden

Karta över potentiellt förorenade områden. Inom utredningsområdet finns två kända potentiellt förorenade områden som saknar riskklassning, markerade med "E" i figuren. I figuren syns också ett objekt i riskklass 4 som inte berörs av de planerade åtgärderna. Källa: Länsstyrelsens informationskarta

Därutöver förväntas dikesmassorna i området vara lätt förorenade samtidigt som det inte går att utesluta att det förekommer tjärhaltig beläggning i befintlig väg.

5.5.2 Bedömda miljöeffekter

Projektet kommer troligen inte att påverka föroreningssituationen i närområdet. Kända riskobjektet kommer sannolikt inte beröras samtidigt som återanvändning av dikesmassorna kommer att eftersträvas. Beläggning kan komma att behöva rivas där gång- och cykelvägen ska anslutas till befintlig väg. Någon spridning av tjärhaltig beläggning förväntas inte ske vid korrekt hantering. Därutöver kommer de diffusa utsläppen från vägtrafiken fortgå och fastläggas i de nya dikesmassor som tillförs platsen.

5.6 Buller

5.6.1 Förutsättningar

Trafikverkets bullerkartläggning från 2021 omfattar beräkningar för samtliga närliggande fastigheter längs med sträckan. Samtliga fastigheter har bullernivåer som underskrider åtgärdsnivån vid fasad på 65 dBA. Befintlig väg går nära bostäder på sträckan.

5.6.2 Bedömda miljöeffekter

Gång- och cykelvägen i sig genererar inget ökat buller för närliggande fastigheter. Projektet kommer inte påverka trafikmängd. Om släntprofilen ändras markant i anslutning till någon av bostadsbyggnaderna eller om anläggande av gång- och cykelvägen innebär att läget för befintlig väg behöver justeras i sidled på någon del av sträckan kan ljudbilden förändras. Buller kan i så fall behöva beaktas i det fortsatta planarbetet. Visst buller kan uppkomma i byggskedet. Buller hanteras i kommande miljökonsekvensbeskrivning.

6 Bedömning av åtgärdens miljöpåverkan

Trafikverkets bedömning är att åtgärden *kan* antas medföra betydande miljöpåverkan. Bedömningen grundar sig i att projektet riskerar att påverka värden inom Natura 2000-området trots att planerad gång- och cykelväg bedöms göra ett begränsat intrång. Bedömningen grundar sig på att det kan krävas fysiskt intrång i område med utpekad naturtyp. Att sträckan berör strandskyddat område samt vattendrag som omfattas av miljökvalitetsnormer för vatten har inte varit utslagsgivande för bedömningen.

Trafikverket gör bedömningen att tillstånd enligt 7 kap 28 a § miljöbalken (Natura 2000-tillstånd) kan komma att krävas och att den MKB som upprättas även ska kunna ligga till grund för prövningen enligt 7 kap 28 b och 29 §§ miljöbalken.

7 Åtgärder

Anpassningar för att minimera markanspråket och därmed effekten på omgivningen kommer eftersträvas genom hela vägplaneprocessen. Under byggskedet kommer anpassningar göras så att störande arbeten invid Natura 2000-området inte utförs under häckningstid. Hänsyn till värdefulla naturmiljöer på land och i vatten kommer att tas vid framtagande av platsspecifika försiktighetsmått avseende grumling, föroreningshalter mm i utgående byggdagvatten. Vid behov kan reningscontainer användas. Under planarbetet kommer även möjlig plats för reningscontainer ingå vid bedömning av ytanspråk för tillfällig nyttjanderätt. På så sätt säkerställs att nödvändiga ytanspråk är klarlagda inför prövning enligt 7 § 28 a miljöbalken. Material och kemikalier kommer förvaras och hanteras enligt Trafikverkets styrande dokument så inget spill når känslig natur.

Om kulturvärden skulle identifieras i anslutning till arbetsområdet kommer dessa att skyddas under byggskedet genom stängsling eller liknande. Om en icke tidigare känd fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, ska arbetet omedelbart avbrytas till den del fornlämningen berörs. Den som leder arbetet ska omedelbart anmäla förhållandet till Länsstyrelsen enligt kulturmiljölagen (KML), 1988:950, 2 kap. 10 §.

8 Fortsatt arbete

8.1 Planläggning

Detta dokument utgör underlag för Länsstyrelsens beslut om åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet ger förutsättningarna för hur den fortsatta planeringen av projektet kommer drivas vidare av Trafikverket.

För åtgärder som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska projektet upprätta en miljökonsekvensbeskrivning som sedan ska godkännas av Länsstyrelsen. Dessutom ska Trafikverket samråda med en utökad samrådskrets i den efterföljande planeringen. Den utökade kretsen ska bestå av övriga statliga myndigheter samt den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda.

Samtliga vägplaner genomgår fastställelseprövning enligt väglagen. Fastställelsebeslutet kan överklagas till regeringen.

8.2 Viktiga frågeställningar

I det fortsatta arbetet med vägplanen kommer bland annat nedanstående frågeställningar att studeras:

- Klargöra placering och utformningen för gång- och cykelvägen
- Trånga partier och konsekvenser av olika lösningar utreds vidare
- Olika lösningars påverkan på Natura 2000

9 Källor

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0530119 Sju strömmar. Fastställd 2005-08-15

EnviroPlanning (2021) NVI-Gång och cykelvägar i Väst Naturvärdesinventering Torestorp. EnviroPlanning 2021-11-24

Kartverket Skyddad natur – uppgifter om Natura 2000-området Sju strömmar.

Länsstyrelsens Informationskarta Västra Götaland (Besökt 2024-08-07)

Naturcentrum (2024). Natura 2000-inventering enligt Naturvärdesinventering NVI standard. Underlag för Natura 2000-prövning, Torestorp, Marks kommun Naturcentrum AB 2024-10-23

Riksantikvarieämbetet webbverktyg Fornsök, [www.https://app.raa.se/poen/fornsok](https://app.raa.se/poen/fornsok) (Besökt 2024-08-09)

SGU brunnsarkivet www.sgu.se (Besökt 2024-09-17)

Trafikverket (2015) Åtgärdsvalsstudie för cykel nationellt vägnät. Trafikverket 2015-12-16

Postadress: Trafikverket, 405 33, Göteborg.

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

trafikverket.se